

УДК [330+005.915:33.012.324]-044.922

А. М. ТУРИЛО, д-р екон. наук, проф., О.В. КОРНУХ, канд. екон. наук, доц.,
А. А. ТУРИЛО, д-р екон. наук, доц., Криворізький національний університет

ТРАНСФОРМАЦІЯ: ХАРАКТЕРНІ РИСИ, ВИМОГИ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ КОРПОРАЦІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ

Мета. Подальше дослідження методів оцінки трансформації за основними її змістовними аспектами на рівні суб'єкта господарювання.

Методика. У статті використано такі загальнонаукові методи дослідження як: науковий, функціональний, системний, структурно-логічний.

Наукова новизна. Представлено методологію і методику оцінки трансформації підприємства. Методи оцінки трансформації представлені двома етапами: на першому етапі визначаються основні індикатори, параметри і ознаки, які дозволяють статично (на певний момент часу) оцінити стан об'єкту, продукту чи процесу трансформації. На другому етапі встановлюються зміни у визначених параметрах під час здійснення трансформації певного виду, тобто розраховуються динамічні показники трансформації (часткові і загальні). Запропоновано методику оцінки за двома складовими: перша складова - економічна оцінка процесу трансформації певного виду по визначеному об'єкту, продукту чи процесу в корпорації, що здійснюється для неконкурентного періоду такого виду трансформації; друга складова - економічна оцінка процесу трансформації певного виду по визначеному об'єкту, продукту чи процесу в корпорації, що здійснюється для конкурентного періоду такого виду трансформації.

Практична значимість. Запропонована комплексна оцінка трансформації різних видів в межах корпорації дозволить підвищити загальний рівень керованості діяльністю корпорації і забезпечити зростання її кінцевих економічних результатів за рахунок виявлення і впровадження трансформаційних конкурентних переваг.

Результати. Визначено, що методологічно оцінка трансформації здійснюється за двома змістовними аспектами. Аспект перший. Оцінці підлягає безпосередньо сам процес трансформації відносно певного об'єкту, продукту чи процесу в діяльності корпорації. Аспект другий. Процес трансформації оцінюється опосередковано, тобто з позиції його впливу на всі напрями діяльності корпорації, у тому числі й на її кінцеві економічні результати. Запропоновано здійснювати оцінку трансформації за статичною і динамічною ознаками.

Ключові слова: корпорація, трансформація, трансформаційний процес, інноваційність, методологія оцінки трансформації, методи оцінки трансформації, конкурентний період трансформації.

doi: 10.31721/2306-5451-2018-1-46-191-195

Проблема та її зв'язок з науковими та практичними завданнями. Трансформація є об'єктивною частиною розвитку суспільного виробництва в цілому, і всіх його суб'єктів господарювання зокрема. Стійкий економічний розвиток у довгостроковому періоді усіх рівнів господарювання здебільшого залежить не стільки від екстенсивних, скільки від інтенсивних факторів економічного зростання, що забезпечуються активним освоєнням найбільш прогресивних досягнень як науки, техніки, технології, так і впровадження передового зарубіжного досвіду у науковій та інноваційній діяльності. Проблеми трансформації економічних систем в умовах глобалізації набувають особливого науково-теоретичного та практичного значення з урахуванням сучасних реалій розвитку України.

Аналіз досліджень і публікацій. Природу трансформації економіки досліджували такі відомі вітчизняні вчені як: О. Амоша, А. Гальчинський, В. Геєць, В. Базилевич, С. Мочерний, І. Жилияєв, Н. Гражевська та ін. Дослідженням трансформаційних процесів на рівні суб'єктів господарювання на сьогодні займаються такі українські науковці як: О. Кузьмін, А. Кравець, І. Тимчишина та ін.

Змістовні питання і окремі аспекти дослідження, оцінки і управління процесом трансформації розглянуто в науковій літературі [1-13 та ін.].

Проведений аналіз наукових публікацій свідчить, що поняття «трансформація» в економічній літературі зустрічається не досить часто, а питання оцінки трансформаційних процесів в наукових працях майже не зустрічаються.

Постановка задачі. Трансформація відіграє важливу роль в економіці підприємства і тому потребує комплексного дослідження. В системі дослідження трансформації ключове місце займає процес оцінки даного економічного явища.

Трансформація – це складний суспільно-економічний процес і тому, на наш погляд, потребує сукупності використання різних методів аналізу, до яких можна віднести змістовний, логічний, структурний та інші види аналізів.

Мета роботи полягає в подальшому дослідженні методів оцінки трансформації за основними її змістовними аспектами на рівні суб'єкта господарювання.

Викладення матеріалу та результати. Змістовно-структурно-логічний аналіз дозволяє визначитися з методологією оцінки процесу трансформації.

Методологічно оцінка трансформації здійснюється за двома змістовними аспектами.

Аспект перший. Оцінці підлягає безпосередньо сам процес трансформації відносно певного об'єкту, продукту чи процесу в діяльності корпорації. В такому випадку всебічно оцінюються параметри, індикатори і характеристики об'єкту, продукту чи процесу, що підлягають трансформації в корпорації. Тобто визначається глибина і масштаби безпосередньо трансформаційного процесу.

Наприклад, по кожному об'єкту, продукту чи процесу, що підлягає трансформації визначається сукупність параметрів, що є особливо важливим для конкурентного розвитку корпорації, і які безпосередньо будуть змінюватися в процесі трансформації.

Ці параметри за своїм змістом можуть характеризувати абсолютно різні сторони того чи іншого об'єкту, продукту чи процесу: від технічного до економічного аспекту. Головне, щоб в сукупності зміна цих параметрів в процесі трансформації призвела в підсумку до нової, кращої якості об'єкту, продукту чи процесу.

Саме тому, завдання методологічної оцінки трансформації на початку пов'язано тільки з певним об'єктом, продуктом чи процесом й покликано показати, наскільки якісно вони змінилися в цілому і по окремим його параметрам.

Тому, важливо математично оцінити зміну кожного параметру окремо і їх сукупності разом, що надасть загальну цілісну характеристику об'єкту, продукту чи процесу, які підлягають трансформації в корпорації.

А далі, дуже важливо дослідити і визначити методологічні підходи стосовно того, як певний процес трансформації інтегрується в загальну діяльність корпорації і яка його роль в її підсумкових показниках.

Аспект другий. Процес трансформації оцінюється опосередковано, тобто з позиції його впливу на всі сфери діяльності корпорації, у тому числі і на її кінцеві економічні результати.

Методологія оцінки трансформації в цілому в діяльності корпорації і її впливу на її кінцеві результати базується на опосередкованості такого впливу.

Опосередкованість впливу трансформації може бути здійснена або на базі експертного методу, або на базі розробки іншого відповідного до цілі дослідження методу.

Оцінка трансформації здійснюється за статичною і динамічною ознаками.

Статична оцінка – це абсолютні показники (кількісні і якісні).

Динамічна оцінка – це прирістні показники (кількісні і якісні).

Статичні показники трансформації визначаються для оцінки динаміки трансформації певного об'єкту, продукту чи процесу в діяльності корпорації.

Розглянемо докладніше два аспекти трансформації.

Оцінка трансформації за першим аспектом.

Спочатку, визначаються об'єкти, продукти і процеси в корпорації, які будуть підтвержені трансформації.

Далі, на першому етапі визначаються основні індикатори, параметри і ознаки, які дозволяють статично (на певний момент часу) оцінити стан об'єкту, продукту чи процесу трансформації.

На другому етапі встановлюються зміни у визначених параметрах під час здійснення трансформації певного виду, тобто розраховуються динамічні показники трансформації (часткові і загальні).

Розраховуються динамічні показники трансформації наступним чином.

1. Часткові показники трансформації

$$\Delta \text{Птр.}i.u = \Delta \text{Птр.}i.u.\text{вих} - \Delta \text{Птр.}i.u.\text{вх}, \quad (1)$$

де $\Delta \text{Птр.}i.u$ – динамічний показник трансформації i -го виду для об'єкту, продукту чи процесу по u -му параметру; $\Delta \text{Птр.}i.u.\text{вих}$ – статичний показник трансформації i -го виду для об'єкту, продукту чи процесу по його u -му параметру, визначений в кінці даного трансформаційного процесу; $\Delta \text{Птр.}i.u.\text{вх}$ – статичний показник трансформації i -го виду для об'єкту, продукту чи процесу по його u -му параметру, визначений до початку даного трансформаційного процесу.

2. Загальні показники трансформації

$$\Delta \text{ЗПтр.}i = f(\Delta \text{Птр.}i.u.), \quad (2)$$

де $\Delta \text{ЗПтр.}i$ – загальний динамічний показник трансформації, що дозволяє в цілому оцінити глибину і масштаб даного процесу по відношенню до певного об'єкту, продукту чи процесу.

Оцінка трансформації за другим аспектом. Нами пропонується наступний метод опосередкованої економічної оцінки трансформації певного виду в корпорації.

Загальна економічна оцінка процесу трансформації певного виду по визначеному об'єкту, продукту чи процесу в цілому в діяльності корпорації включає в себе дві основні складові.

Перша складова. Економічна оцінка процесу трансформації певного виду по визначеному об'єкту, продукту чи процесу в корпорації, що здійснюється для неконкурентного періоду такого виду трансформації.

Неконкурентний період трансформації певного виду в корпорації (це період, коли такий вид трансформації ще відсутній у підприємств-конкурентів) формує трансформаційний важіль конкурентних переваг, який і втілюється у відповідній економічній оцінці.

Друга складова. Економічна оцінка процесу трансформації певного виду по визначеному об'єкту, продукту чи процесу в корпорації, що здійснюється для конкурентного періоду такого виду трансформації.

Конкурентний період трансформації – це такий період, коли аналогічний вид трансформації почав здійснюватися і у іншій корпорації-конкурента.

Виходячи з вищевикладеного, загальну економічну оцінку процесу трансформації в корпорації можна представити наступним чином:

$$Z. E. O. \text{ тр. і. кор.} = E. O. \text{ тр. і. нек. п.} - E. O. \text{ тр. і. кон. п.}, \quad (3)$$

де $Z. E. O. \text{ тр. і. кор.}$ – загальна економічна оцінка процесу трансформації i -го виду в корпорації; $E. O. \text{ тр. і. нек. п.}$ – економічна оцінка процесу трансформації i -го виду в неконкурентний період (у вигляді певного показника); $E. O. \text{ тр. і. кон. п.}$ – економічна оцінка процесу трансформації i -го виду в конкурентний період (у вигляді певного показника).

На нашу думку існують різні можливі варіанти предметного представлення двох складових загальної економічної оцінки процесу трансформації i -го виду в корпорації (формула (3)).

Наприклад, економічний зміст величини $E. O. \text{ тр. і. нек. п.}$ можна розкрити відповідно по критерію отримання додаткових економічних результатів і по критерію зростання ефективності.

1. Величина додаткового економічного результату корпорації на засадах забезпечення трансформаційного процесу i -го виду в неконкурентний період

$$\Delta E. P. \text{ тр. і. нек. п.} = E. P. \text{ міс. тр. і. нек. п.} - \text{НПтр. і.}, \quad (4)$$

де $\Delta E. P. \text{ тр. і. нек. п.}$ – величина економічного результату корпорації від здійснення трансформаційного процесу i -го виду в неконкурентний період; $E. P. \text{ міс. тр. і. нек. п.}$ – величина додаткового економічного результату корпорації від трансформаційного процесу i -го виду в неконкурентний період; НПтр. і. – загальний неконкурентний період здійснення трансформаційного процесу i -го виду в корпорації (визначається кількістю місяців), міс.

2. Величина зростання показника ефективності корпорації на засадах забезпечення трансформаційного процесу i -го виду в неконкурентний період:

$$\Delta R \text{ тр. і. нек. п.} = R. \text{ сер. тр. і. нек. п.} - R \text{ п. тр. і. нек. п.}, \quad (5)$$

де $\Delta R \text{ тр. і. нек. п.}$ – величина зростання загальної рентабельності корпорації від трансформаційного процесу i -го виду в неконкурентний період; $R. \text{ сер. тр. і. нек. п.}$ – середньозважена величина загальної рентабельності корпорації від трансформаційного процесу i -го виду за весь неконкурентний період; $R \text{ п. тр. і. нек. п.}$ – величина загальної рентабельності корпорації до початку здійснення трансформації i -го виду в неконкурентний період.

Економічну оцінку процесу трансформації i -го виду в корпорації для конкурентного періоду $E. O. \text{ тр. і. кон. п.}$ теж можливо визначити за різними критеріями. Розглянемо окремі з них.

1. Величина $E. O. \text{ тр. і. кон. п.}$ визначена на основі показника, що характеризує додатковий обсяг продукції

$$\begin{aligned} \Delta Q \text{ тр. і. кон. п.} &= (R \text{ в. тр. і. кон. п.} - R \text{ тр. і. кон. п. кон.}) \times \Delta R \text{ ес. тр. і. кон. п.} = \\ &= \left(\frac{Q \text{ тр. і. кон. п.}}{R \text{ ес. тр. і. кон. п.}} \right) - \left(\frac{Q \text{ тр. і. кон. п. кон.}}{R \text{ ес. тр. і. кон. п. кон.}} \right) \times \Delta R \text{ ес. тр. і. кон. п.}, \end{aligned} \quad (6)$$

де $\Delta Q \text{ тр. і. кон. п.}$ – величина додаткового обсягу продукції корпорації, отриманого під час дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період; $R \text{ в. тр. і. кон. п.}$, $R \text{ тр. і. кон. п. кон.}$ – величина ресурсів віддачі під час дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період відповідно для корпорації, що оцінюється і корпорації-конкурента; $Q \text{ тр. і. кон. п.}$, $Q \text{ тр. і. кон. п. кон.}$ – величина обсягу продукції, отриманого під час дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період відповідно для корпорації, що оцінюється і корпорації-конкурента; $\Delta R \text{ ес. тр. і. кон. п.}$ – величина додаткових ресурсів, пов'язаних зі здійсненням трансформаційного процесу i -го виду корпорації, що оцінюється у порівнянні з корпорацією-конкурентом в межах конкурентного для них періоду; $R \text{ ес. тр. і. кон. п.}$, $R \text{ ес. тр. і. кон. п. кон.}$ – величина ресурсів відповідно в діяльності корпорації, що оцінюється і корпорації-конкурента, під час дії трансформаційного процесу i -го виду в межах конкурентного періоду.

Величина $Q_{\text{тр.і.кон.п}}$ у формулі (6) може мати як позитивне, так і від'ємне значення в залежності від загального рівня якості трансформаційного процесу i -го виду в корпорації, що оцінюється і корпорації її конкурента.

Стосовно величини $\Delta R_{\text{ес.тр.і.кон.п}}$ у формулі 6 необхідно відмітити, що при $\Delta R_{\text{ес.тр.і.кон.п}} = 0$, або при $\Delta R_{\text{ес.тр.і.кон.п}} < 0$ величина додаткового обсягу продукції корпорації $\Delta Q_{\text{тр.і.кон.п}}$ визначається без врахування значень величин ресурсів для даної корпорації і корпорації-конкурента (тобто спрощено: відразу береться різниця для них).

Значення $\Delta Q_{\text{тр.і.кон.п}} < 0$ вказує на те, що процес трансформації i -го виду більш ефективно здійснюється у корпорації-конкурента, ніж у корпорації, що оцінюється.

2. Величина $E. O. \text{тр.і.кон.п}$ визначена на основі показника, що характеризує рівень зростання рентабельності корпорації:

$$\Delta R_{\text{тр.і.кон.п}} = (R. \text{ср. тр.і.кон.п.} - R_{\text{п. тр.і.кон.п}}) - (R. \text{ср. тр.і.кон.п. кон} - R_{\text{п. тр.і.кон.п. кон}}), \quad (7)$$

де $\Delta R_{\text{тр.і.кон.п}}$ – величина зміни показника рентабельності корпорації під час дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період; $R. \text{ср. тр.і.кон.п.}$ – середньозважений рівень рентабельності корпорації, що оцінюється під час дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період; $R_{\text{п. тр.і.кон.п}}$ – рівень рентабельності корпорації, що оцінюється, визначений на момент трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період; $R. \text{ср. тр.і.кон.п. кон}$ – середньозважений рівень рентабельності корпорації-конкурента під час дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період; $R_{\text{п. тр.і.кон.п. кон}}$ – рівень рентабельності корпорації-конкурента, визначений на момент початку дії трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період.

Від'ємне значення $\Delta R_{\text{тр.і.кон.п}}$ у формулі (7) означає, що якість і ефективність трансформаційного процесу i -го виду в конкурентний період вище у корпорації-конкурента.

Трансформація певних об'єктів, продуктів чи процесів в діяльності корпорації через зміну окремих або сукупності їх параметрів призводить до підвищення якості цих об'єктів, продуктів чи процесів, а значить і до підвищення рівня їх інноваційності. А далі сукупне підвищення рівня інноваційності всіх об'єктів, продуктів чи процесів, що підлягали трансформації, забезпечує зростання загального рівня інноваційного розвитку корпорації в цілому.

Процес трансформації певних об'єктів, продуктів чи процесів в межах корпорації забезпечують спочатку покращення їх якісних характеристик і інноваційності, а потім через новий стан цих об'єктів, продуктів чи процесів по-новому впливають на окремі аспекти і види діяльності корпорації, і в першу чергу на головний вид діяльності корпорації в ринковій економіці, а саме на його соціально-економічну діяльність.

Критерій трансформації об'єкту, продукту, процесу чи в цілому корпорації (як сукупності всіх видів трансформацій, що умовно об'єднуються в єдиний інтегрований трансформаційний процес в межах корпорації) за першим аспектом трансформації корпорації (на основі зміни параметрів) можна представити в загальному виді наступним чином

$$P_{Y. \text{п. тр.і}} > P_{Y. \text{з. тр.і}}, \quad (8)$$

де $P_{Y. \text{п. тр.і}}$, $P_{Y. \text{з. тр.і}}$ – рівень інноваційності об'єкту, продукту, процесу чи корпорації в цілому відповідно до початку і по завершенні трансформаційного процесу i -го виду (на основі зміни параметрів об'єктів, продуктів, процесів і процесів, що трансформуються).

Критерій трансформації корпорації за другим її аспектом (коли нова якість об'єктів, продуктів і процесів впливає на економіку корпорації) виглядає наступним чином

$$P. E. O. \text{п. тр.і}} > P. E. O. \text{з. тр.і}}, \quad (9)$$

де $P. E. O. \text{п. тр.і}}$, $P. E. O. \text{з. тр.і}}$ – певний показник економічної оцінки трансформації i -го виду корпорації відповідно на початку і по завершенню даного процесу.

Таким чином, своєчасність та інноваційно-економічна обґрунтованість процесів трансформації в діяльності корпорації дозволяють створити необхідні можливості до підвищення рівня інноваційного розвитку і конкурентності корпорації. Стабільність в цьому питанні дозволяє корпорації не просто знаходитись в області конкурентоспроможності, а претендувати на перехід корпорації в область конкурентоспроможності [14].

Висновки. Розглянуті в даній роботі теоретико-методологічні і методичні підходи відрізняються новизною, системністю і логічністю, відображають сутність процесу дослідження і комплексної оцінки трансформації різних видів в межах корпорації. Вони дозволяють підвищити загальний рівень керованості діяльністю корпорації і забезпечити зростання її кінцевих економічних результатів (за рахунок виявлення і впровадження трансформаційних конкурентних переваг).

Список літератури

1. Гесць В. Ринкова трансформація в 1991—2000 роках: здобутки, труднощі, уроки / В. Гесць // Вісник Національної академії наук України. - 2001. - № 2. - С. 22-37.
2. Буевич А. П. Экономическая сущность интеллектуальной собственности и методология её оценки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.01 / Буевич А. П. – Москва, 2004. – 28 с.
3. Савчук В.С., Зайцев Ю.К. Трансформаційна економіка / В.С. Савчук, Ю.К. Зайцев, І.Й. Малій та ін.; За ред. В.С. Савчука, Ю.К. Зайцева / Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2006. – 612 с.
4. Жилияев І.Б. Регіональні трансформаційні соціально економічні системи в умовах платіжної кризи: Автореф. дис... докт. екон. наук: 08.00.05 [Електронний ресурс] / І.Б. Жилияев; Харк. нац. академія. – Харків, 2007. – 27 с. – укр.
5. Степаненко С.В. Трансформація відносин власності у постіндустріальній економіці: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.01 [Електронний ресурс] / С.В. Степаненко; Нац. гірн. ун-т. – Дніпропетровськ, 2008. – 21 с. – укр.
6. Марчук Л.В. Економічне оцінювання та регулювання процесів трансформацій підприємства : дис. канд. екон. наук : 08.06.01 / Л.В. Марчук. – Львів, 2005. – 195 с.
7. Вечканов Г.С. Краткая экономическая энциклопедия / Г.С. Вечканов, Г.Р. Вечканов, В.Т. Пуляев. - СПб.: Петрополис, 1998. - 368с.
8. Шубалій О. М. Трансформація еколого-економічних відносин у лісовому секторі: механізми та інститути : дис. докт. екон. наук : 08.00.06 / Шубалій О. М. – Київ, 2015. – 448 с.
9. Будкін В. Економічна трансформація, інновації і геополітичне положення країн СНД / В. Будкін // Стратегія розв. України: соціол., економіка, право. - 2008. - № 1/2. - С. 63-68. - укр.
10. Вергуненко Н. Трансформація ринку консалтингових послуг / Н. Вергуненко // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2013. - № 4. - С. 15-24.
11. Турило А.М., Корнух О.В. «Економічна трансформація» як ключове поняття сучасного суспільного розвитку / А.М. Турило, О.В. Корнух // Вісник Херсонського державного університету. – Херсон. – 2014. – № 6. – С. 189-192.
12. Турило А.М., Корнух О.В. Теоретико-методичні підходи щодо визначення сутності категорії «економічна трансформація» / А.М. Турило, О.В. Корнух // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2014. - Том 19. - Випуск 2. – С. 53-56
13. Пріоритети національного економічного розвитку в контексті глобалізаційних викликів : монографія : у 2 ч. - Ч. 1 / за ред. В.М. Гейця, А.А. Мазаракі. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 389 с.
14. Турило А.А. Рівень конкуренції та інноваційний розвиток підприємства / А.А. Турило // Вісник Херсонського державного університету – Херсон. – 2015. – Вип. 12. – С. 112-116.

Рукопис подано до редакції 17.04.2018

УДК 65.330.336

О.А. ЗІНЧЕНКО, д-р екон. наук, проф., С.М. КОРОЛЕНКО, канд. екон. наук, доц.,
Р.В. КОРОЛЕНКО, канд. екон. наук, ст. викладач, Криворізький національний університет

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ У АСПЕКТІ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Метою даного дослідження є узагальнення та розробка базових складових напрямів фінансового розвитку підприємства. Ключовим елементом діяльності кожного підприємства є формування та впровадження на підприємстві фінансової стратегії, яка являється елементом розвитку та підтримки його фінансової стійкості, конкурентоспроможності.

Методи дослідження. У економічному середовищі найбільший вплив на економічний розвиток підприємства у стратегічній перспективі здійснюють форми та методи стратегічного фінансового управління. Саме методи такого дослідження сприяють оптимальному управлінню перспективним розвитком промислових підприємств. При розробці базових складових структури фінансової стратегії підприємства використано як спеціальні, так і традиційні методи аналітичного дослідження.

Наукова новизна. Запропоновані додаткові підблоки стратегії фінансової безпеки та додаткові підблоки стратегії управління фінансовою діяльністю сприяють підприємству зберегти свою фінансово-економічну стійкість, підвищити ринкову вартість, узгоджуватися із його загальною стратегією та визначити вплив основних чинників як внутрішнього так і зовнішнього середовища на економічний розвиток підприємства.

Практична значимість. Удосконалення базових складових структури фінансової стратегії підприємства дало можливість окреслити більш вагомими чинники впливу на економічний розвиток підприємства і охарактеризувати особливості й фінансові результати його діяльності.

Результати. З урахуванням сучасних методів стратегічного управління фінансовим розвитком підприємства визначено, що саме такі складові структури фінансової стратегії підприємства як стратегія управління якісними показниками його фінансово-економічного розвитку (стратегія управління якістю економічного розвитку підприємства та управління якістю прибутку підприємства) сприяють досягненню підприємством своєї стратегічної цілі. У якості додаткових підблоків стратегії фінансової безпеки запропоновано виокремлювати стратегію адаптації до змін податкового законодавства та стратегію адаптації до змін політико-економічного характеру, зважаючи на сучасні зміни у зовнішньому середовищі. Обґрунтовано виокремлення стратегії управління якістю фінансово-економічного розвитку підприємства та якістю його прибутку в окремий підблок стратегії управління фінансовою діяльністю в контексті базових засад підвищення ринкової вартості підприємства, а отже і досягнення системних цілей підприємства.

Ключові слова: управління розвитком підприємства, фінансова стратегія, фінансова стратегія підприємства, загальна стратегія, чинники впливу, якість економічного розвитку, якість прибутку, стратегія адаптації до змін.